METSÄTALOUS

Kansantalouden ja metsänomistajien kannalta parempi olisi, jos teollisuus käyttäisi kotimaiset hakkuumahdollisuudet hyväkseen. **POHTII TUTKIMUSPÄÄLLIKKÖ ERNO JÄRVINEN, MTK**

Venäjän koivun tuonti kasvaa taas tasaisesti

Metsäteollisuus on kasvattanut puun tuontia nopeasti. Pääpaino on yhä venäläisessä koivukuitupuussa, josta teollisuus maksaa puolet paremmin kuin kotimaisesta puusta tienvarressa.

Puun tuonti paisui neljänneksellä vuoden alkupuoliskolla. Metsäteollisuus osti puuta 5,8 miljoonaa kuutiota ja käytti siihen 263 miljoonaa euroa.

”Kansantalouden ja metsänomistajien kannalta parempi olisi, jos teollisuus käyttäisi kotimaiset hakkuumahdollisuudet hyväkseen”, pohtii tutkimuspäällikkö **Erno Järvinen** MTK:sta.

Puun tuonti romahti lähes nollaan vuoden 2009 alussa Venäjän puutullien takia. Sen jälkeen koivukuitupuun tuonti on lisääntynyt tasaisesti, mutta havupuun tuonti on pysynyt vähäisenä huippuvuosiin verrattuna.

Kasvusta huolimatta puun tuonti on edelleen selvästi vaisumpaa kuin 2000-luvulla keskimäärin.

Ykkösenä koivukuitupuu

Tuontia pitää yllä, että metsäteollisuus on rakentanut osan Itä-Suomen tehtaista tuontipuun varaan. Etenkin koivukuitupuuta käyttävät tehtaat luottavat venäläiseen puuhun.

Koivukuitupuun osuus tuonnista oli alkuvuonna 41 prosenttia. Sen tuonti kasvoi yli puolella 2,4 miljoonaan kuutioon.

Järvisen mukaan on ymmärrettävää, että Etelä-Karjalaan keskittynyt metsäteollisuus hankkii puuta myös rajan takaa. Eniten metsänomistajia ihmetyttää, miten teollisuudella on varaa maksaa venäläisestä koivusta rajalla puolet enemmän kuin kotimaisesta puusta.

Alkuvuonna tuontikoivun hinta oli 45 euroa kuutiolta. Kotimaisesta puusta tienvarsihinta on noin 30 euroa kuutiolta. Edellisvuodesta tuontikoivu halpeni 4 prosenttia.

MARKKU VUORIKARI

Puun tuonti on kasvussa Venäjän liityttyä Maailman kauppajärjestöön.

Havupuun tuonti vakaata

Mäntykuitupuun tuonti pysyi alkuvuonna ennallaan, kuusikuitupuuta tuotiin jonkin verran aiempaa enemmän. Niiden määrät jäivät kuitenkin vähäisiksi koivukuitupuuhun verrattuna.

”Venäjän WTO-jäsenyyden ennustettiin lisäävän havupuun tuontia. Onneksi määrät ovat jääneet pieniksi”, sanoo Järvinen.

Järvisen mukaan havukuitupuuta olisi teollisuudelle tarjolla kotimaastakin. Mieleen tulee siis väistämättä, että metsäteollisuus pitää tuontipuulla kotimaan kantohintoja kurissa.

”Kuitupuun ostoa olisi helppo lisätä kotimaasta. Jo pieni hinnan nosto lisäisi selvästi tarjontaa.”

Mäntykuitupuusta teollisuus maksoi rajalla 49 ja kuusesta 45 euroa kuutiolta. Hinnat olivat 5–6 prosenttia edellisvuotisia edullisempia.

Mäntykuitupuuta teollisuus ostaa eniten Virosta, kuusta Venäjältä. Virossa mäntykuitupuun hinta kipusi heinäkuussa vuoden 2011 huippuhintojen tasolle.

Tukin tuonti vähäistä

Tukin tuonti on vähäistä. Eniten tuodaan kuusitukkia, jonka tuonti kasvoi alkuvuonna yli kolmanneksella 135 000 kuutioon.

Havutukit ovat teollisuudelle suhteellisesti edullisempia kuin kuitupuu. Mäntytukki maksoi rajalla 64 ja kuusi 62 euroa kuutiolta. Hinnat ovat lähellä kotimaan hankintahintoja.

Koivutukista teollisuus maksoi rajalla 67 euroa kuutiolta.

”Tukin tuonti tuskin lähtee kasvuun. Venäjän hakkuut ovat kuitupuupainotteisia ja maan omilla sahoilla on pulaa tukista”, sanoo Järvinen.

Suomesta vietiin tammi–kesäkuussa 0,62 miljoonaa kuutiometriä puuta ulkomaille. Määrästä vajaat puolet oli mäntyä. Männyn vientihinta oli 72 euroa kuutiolta.

JARMO PALOKALLIO

Mänty- ja koivukuitupuun tuonti

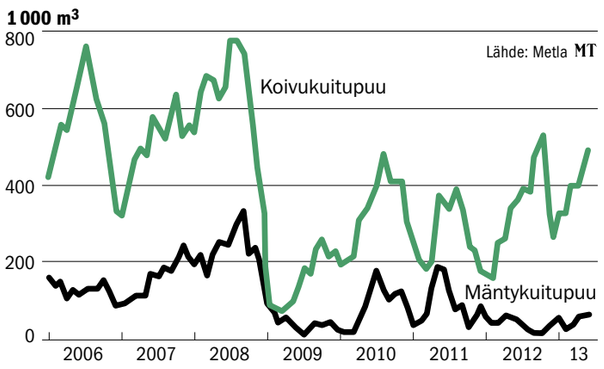

Koivukuidun tuontihinta Venäjältä ja kotimaan hinta

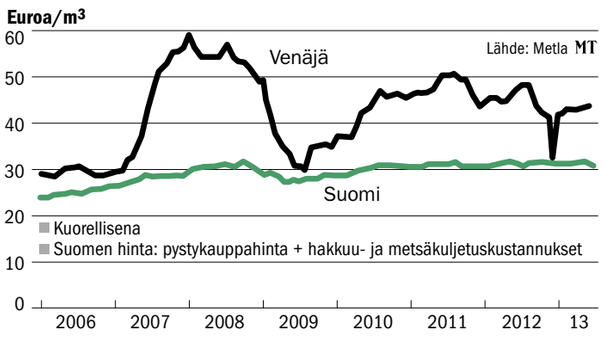

Sellun ja paperin hinnat vuoden ajalta

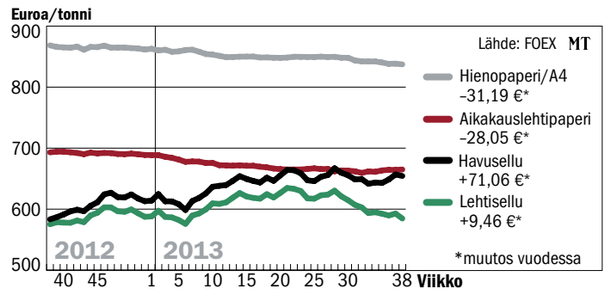

Saksa vetää Eurooppaa nousuun

Saksa vetää hitaasti muuta Eurooppaa perässään nousuun, arvioi sellun ja paperin hintoja seuraava Foex. Saksan talous puskee tasaisesti eteenpäin. Ilahduttavaa on, että nousun merkkejä on nyt näkyvillä muuallakin.

Foexin mukaan talouskasvun voimistuminen näkyi jo kesällä paperin kysynnässä Yhdysvalloissa. Euroopassa se ei vielä tuolloin näkynyt.

Se tiedetään, että paperitehtaiden hinnankorotukset ovat menneet läpi heikosti. Toisaalta tehtaiden tilauskirjat ovat alkaneet täyttyä.

Paperin tonnihinnat laahasivat viime viikolla noin 25 euroa jäljessä vuoden alun hinnoista. Jatkossa päällystämättömän hienopaperin tilanne helpottuu, kun sitä valmistavia tehtaita suljetaan.

Havusellun kysyntä ja tarjonta ovat jo pitkään pysyneet hyvin tasapainossa.

Foexin mukaan tilanne ei näytä siltä osin muuttuvan, joten myös havusellun hinta pitää. Sen tonnihinta on kohonnut tämän vuoden aikana 40 euroa.

Lehtisellua myytiin viime viikolla jonkin verran halvemmalla kuin vuoden alussa.

JARMO PALOKALLIO

Puuliitto tutkii Stora Enson irtisanomiset

Puuliitto tutkii Stora Enson irtisanomisten laillisuuden. Stora Enson yt-neuvottelut metsureiden kohtalosta ovat päättyneet kaikkien metsureiden irtisanomiseen.

”Stora Enso on saanut kielteistä julkisuutta työvoimansa huonosta kohtelusta maailmalla, ja nyt se soveltaa samoja oppeja suomalaisiin”, sanoo Puuliiton puheenjohtaja **Sakari Lepola**.

Lepolan arvion mukaan Stora Enso ei saavuta irtisanomisilla säästöjä. Metsureiden työ ei ole vähentynyt ja laillisilla keinoilla sen teettäminen muilla ei tuo yritykselle kustannussäästöjä.

Metsureiden irtisanominen osoittaa Lepolan mukaan Stora Enson välinpitämättömyyden työntekijöitä kohtaan.

”Yritys on jo myynyt voimalaitoksensa ja metsänsä ja nyt se sanoo hyvästit työntekijöille, jotka ovat lojaalisti tehneet vuosikymmenten työn yrityksen eteen.”

Lepolan mukaan metsurit joutuvat nyt viimeistä kertaa rahoittamaan johdon ylisuuria palkkoja ja bonuksia.

MT

Seppo Parvi siirtyy Stora Enson talousjohtajaksi

Ahlströmin Food and Medical -liiketoiminta-alueen johtaja **Seppo Parvi**, 49, siirtyy Stora Enson talousjohtajaksi. Parvi aloittaa uudessa tehtävässä viimeistään ensi vuoden ensimmäisellä neljänneksellä.

Ennen Ahlströmiä Parvi toimi Metsä Boardin talousjohtajana ja sitä ennen useissa johtotehtävissä Huhtamäellä.

Markus Rauramo siirtyi Stora Enson talousjohtajan paikalta Fortumin talousjohtajaksi viime kesän lopulla. Rauramon jälkeen Stora Enson talousjohtajana aloitti ruotsalainen **Karl-Henrik Sundström**, joka ryhtyi keväällä vetämään konsernin paperi- ja sahatoimintoja. Väliaikaisena talousjohtajana on Sundströmin jälkeen toiminut rahoitusjohtaja **Jyrki Tammivuori**.

Rauramo oli talousjohtajana toimitusjohtaja **Jouko Karvisen** varamies, samoin Sundström. Toistaiseksi Karvisen varamiehenä jatkaa Sundström. MT

Ruotsi puolittaisi suurpetokantansa

Ruotsin hallitus esittää valtiopäiville, että maan suurpetoja vähennetään reilusti.

Sopivaksi susien määräksi hallitus katsoo 170–270. Viimeisimmän laskennan mukaan Ruotsissa on noin 350 sutta, erillisiä pentueita on 35. Susia saisi olla muualla paitsi tuntureilla ja Gotlannissa.

Sopiva karhumäärä olisi 1 100–1 400. Vuoden 2008 laskennassa karhuja oli noin 3 300. 1998–2007 karhumäärä kasvoi 4,5 prosenttia vuodessa.

Ilvesten määrän hallitus puolittaisi 700–1 000 yksilöön.

Ahmoja hallitus haluaisi olevan 500–600. Vuoden 2012 laskennan mukaan näitä petoja arvioitiin olleen 668–835. Poronhoitoalueella pedot saisivat tappaa korkeintaan kymmenesosan paliskuntien poromäärästä, hallitus linjaa.

Maakotkia Ruotsin hallitus haluaisi 150 pesivää paria. Viime vuonna löydettiin 158 onnistunutta pesintää.

Ruotsin luonnonsuojeluyhdistyksen puheenjohtaja **Mikael Karlsson** luonnehti esitystä pettymykseksi. Hän kauhistelee hetkeä, jolloin luonnosta ryhdyttäisiin vähentämään 200 sutta.

Asiasta kertoi ensimmäisenä Ruotsin radio.

REIJO VESTERINEN

Karhu tappoi lintukoiran

Karhu tappoi linnunpyyntiin laitetun suomenpystykorvan Alavudella Etelä-Pohjanmaalla.

Alavutelainen **Veli Kujala** oli metsästämässä kanalintuja 10. syyskuuta. Kolmannella hakulenkillään koira aloitti kiivaan haukun, joka pian katkesi.

Kujala etsi koiraansa iltayöhön asti vanhanmallisen suunta-antennin kanssa. Tapettu koira löytyi vasta seuraavana aamuna, kun alueen läpi kuljettiin miesketjussa.

Koira oli peitetty suo-ojaan. Sillä oli suuren pedon puremavamma selässä.

REIJO VESTERINEN

Lieksan sutta oli ammuttu

Lieksan pantasuden kuolinsyyksi Elintarviketurvallisuusvirasto määritti nääntymisen ja kuivumisen. Susi liikkui sekä Suomen että Venäjän puolella.

Sutta oli ammuttu haulikolla ainakin kahdesta eri suunnasta. Kapseloituneita hauleja oli eri puolilla kehoa. Ampumavammat ja kylkiluiden murtumat sekä huonot hampaat näännyttivät suden.

Urossusi painoi 28,2 kiloa. Elimistössä oli trikinellaloisia.

Susi etsi ravintoa pihoista ja tappoi yhden koiran. Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitos paikansi suden poliisin pyynnöstä.

REIJO VESTERINEN

Hakkuumahdollisuuksista jää käyttämättä lähes kolmannes

Suomen metsien vuotuinen kasvu on kiihtynyt Metsäntutkimuslaitoksen (Metla) uusimpien mittausten mukaan jo 104,5 miljoonaan kuutiometriin. Vuosituhannen vaihteessa vauhti oli 87 miljoonaa kuutiometriä.

Metlan erikoistutkijan **Kari T. Korhosen** mukaan puusto kasvaa nyt aiempaa nopeammin, koska 30–60-vuotiaita nopeimman kasvuvaiheen metsiä on nyt enemmän.

Hakkuut ovat jääneet viime vuosina 70 prosenttiin kestävästä hakkuumahdollisuudesta.

Tulevina vuosina hakkuumahdollisuudet lisääntyvät entisestään. Kotimainen puu riittäisikin Metlan mukaan hyvin kattamaan lehtikuitupuuta lukuunottamatta metsäteollisuuden nykyisen ja ennakoidun puuntarpeen.

Tukki- ja kuitupuun eli niin sanotun ainespuun suurin kestävä vuosittainen hakkuumahdollisuus vuoteen 2020 asti on 73 miljoonaa kuutiometriä.

Metsäteollisuus kulutti Suomessa vuosina 2008–2012 puuta keskimäärin vuodessa 58 miljoonaa kuutiometriä, josta kotimaista oli 51 miljoonaa kuutiometriä.

Näin hakkuumahdollisuuksista on jäänyt käyttämättä 30 prosenttia.

Tukkia jää kuitua enemmän

Metlan varttuneen tutkijan **Olli Salmisen** mukaan tukkia jää hyödyntämättä enemmän kuin kuitupuuta.

Viime vuosina tukkien hakkuut ovat olleet 63 prosenttia ja kuitupuiden 74 prosenttia koko maan kestävästä hakkuumahdollisuudesta.

Vain 50–56 prosenttia tukkien kestävästä määrästä korjattiin etelärannikolla, Pirkanmaalla, Pohjois-Savossa, Pohjois-Karjalassa ja Pohjois-Pohjanmaalla.

Kuitupuista hyödynnettiin ainoastaan 46–54 prosenttia etelärannikolla ja Lounais-Suomessa.

Etelä-Savossa ja Kaakkois-Suomessa syntyy vähiten hakkuusäästöjä.

Etelä-Savossa tukkihakkuut ovat olleet 74 prosenttia suurimmasta kestävästä määrästä. Mäntykuitupuun korjuu on vastannut suurinta kestävää mahdollisuutta. Kuusikuitupuuta hakattiin jopa kestävyysrajaa enemmän.

Kaakkois-Suomessa tukkien hakkuut olivat 73 ja mänty- sekä kuusikuitupuun 95 prosenttia suurimmasta kestävästä määrästä.

Energiapuu vaatii päätehakkuita

Energiapuun kertymäarvio tuleville vuosille on 21 miljoonaa kuutiometriä vuodessa. Energiapuun saanti on sidoksissa tiiviisti ainespuuhakkuisiin.

Energiapuun arvioidusta kertymästä 15 miljoonaa kuutiometriä on päätehakkuiden hakkuutähteitä ja kantoja, loput kuusi miljoonaa kuutiometriä kasvatushakkuilta saatavaa ainespuun mitat täyttävää runkopuuta.

Suomen tavoite on nostaa metsähakkeen käyttö energiatuotannossa viime vuosien 7,6 miljoonasta kuutiometristä 13,5 miljoonaan kuutiometriin. Jos kotitalouksien vuosittainen polttopuun käyttö säilyy kuutena miljoonana kuutiometrinä, nousee puun vuosittainen energiakäyttö 19,5 miljoonaan kuutiometriin vuonna 2020.

Energiapuun tarpeesta on valtaosa täytettävä kasvatushakkuiden ainespuukokoisella puulla, jos päätehakkuut eivät lisäänny nykyisestä. Päätehakkuualoilta kerättyjä hakkuutähteitä ja kantoja on käytetty vuosittain noin 4,5 miljoonaa kuutiometriä.

JUHA KAIHLANEN

Ainespuun käyttö ja hakkuumahdollisuudet

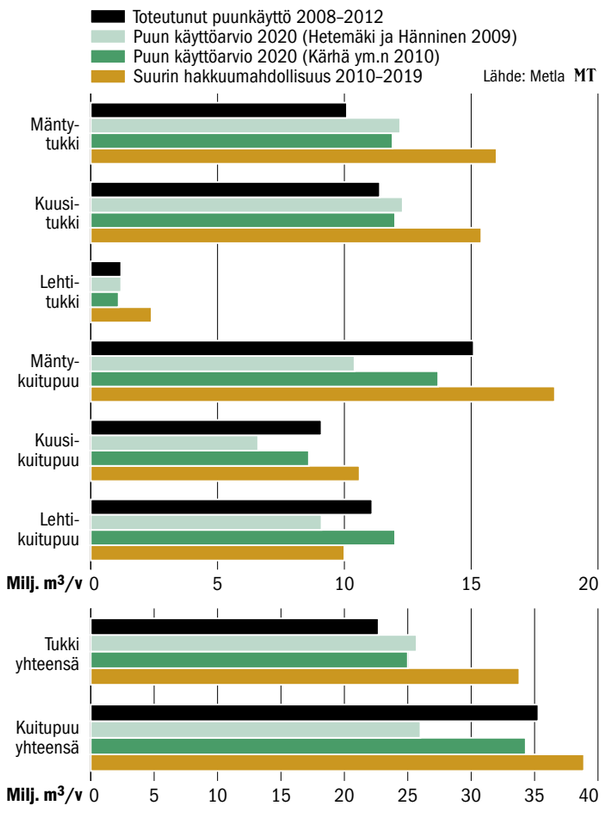

Puun hinnat 19.8.–15.9.2013

Lähde: Metsäntutkimuslaitos

Alue	Mäntytukki	Kuusitukki	Koivutukki	Mäntykuitu	Kuusikuitu	Koivukuitu
	Euroa/m³ (alv 0 %)					
Kantohinnat, päätehakkuut						
Etelä-Suomi	58,4 ↔	58,3 ↔	41,3 ↔	17,1 ↑	19,3 ↑	17,0 ↔
Keski-Suomi	58,0 ↑	57,9 ↑	42,1 ↑	17,5 ↑	19,3 ↑	17,5 ↔
Savo-Karjala	56,0 ↔	55,8 ↔	42,0 ↔	17,6 ↑	17,4 ↓	17,5 ↑
Kymi-Savo	57,8 ↔	57,0 ↔	43,4 ↓	17,3 ↑	19,0 ↔	17,5 ↑
Etelä-Pohjanmaa	57,5 ↔	55,9 ↔	39,0	18,9 ↑	18,7 ↔	18,0 ↔
Kainuu-Pohjanmaa	54,0 ↑	52,7 ↑	-	18,9 ↓	18,2 ↓	18,3 ↔
Lappi	47,1	48,9	-	16,6	17,4	17,3
Koko maa	**56,6 ↔**	**57,2 ↔**	**42,2 ↔**	**17,8 ↑**	**18,9 ↑**	**17,6 ↑**
Kantohinnat, harvennushakkuut paitsi ensiharvennukset						
Etelä-Suomi	52,0 ↓	51,2 ↑	37,4	15,1 ↑	16,1 ↑	14,8 ↑
Keski-Suomi	49,8 ↑	49,3 ↑	38,5	14,7 ↔	15,5 ↑	14,5 ↑
Savo-Karjala	47,5 ↓	47,0 ↔	37,5 ↔	14,1 ↓	14,6 ↓	14,3 ↔
Kymi-Savo	50,8 ↔	48,4 ↓	37,8 ↔	15,0 ↔	15,4 ↓	14,5 ↔
Etelä-Pohjanmaa	47,2 ↔	46,2	-	14,8 ↑	14,8 ↓	14,5 ↔
Kainuu-Pohjanmaa	46,6 ↓	45,1	-	14,1 ↔	13,8 ↓	13,4 ↑
Lappi	42,7	-	-	13,7	-	13,0
Koko maa	**49,0 ↓**	**49,0 ↔**	**37,7 ↔**	**14,5 ↔**	**15,3 ↔**	**14,3 ↑**
Hankintahinnat, kaikki hakkuut						
Etelä-Suomi	60,6 ↑	61,1 ↓	48,9	30,0 ↓	32,4 ↓	30,9 ↑
Keski-Suomi	62,4	57,1 ↔	-	29,9 ↓	30,5	30,7 ↓
Savo-Karjala	56,4 ↓	56,1 ↓	45,2 ↓	29,9 ↔	29,3 ↔	30,3 ↓
Kymi-Savo	56,4 ↓	55,5 ↓	47,2	29,3 ↓	28,9 ↓	29,4 ↓
Etelä-Pohjanmaa	54,9	54,2	-	30,2 ↓	30,3	31,1 ↑
Kainuu-Pohjanmaa	57,5 ↓	55,4 ↓	-	29,5 ↔	29,7	30,7 ↓
Lappi	53,6	-	-	27,9 ↓	-	28,7
Koko maa	**57,5 ↓**	**58,1 ↔**	**46,5 ↓**	**29,6 ↓**	**30,4 ↓**	**30,4 ↓**

Hintojen muutos jaksolta 1.–28.7.2013: ↑ = noussut ↓ = laskenut ↔ = pysynyt ennallaan (±1 %)

Viime viikolla Metsäteollisuus ry:n jäsenyritykset ostivat metsänomistajilta puuta 740 512 miljoonaa kuutiometriä.